

TAPPRE RIDDARE

Bengt Järnblad

Förlaget Orda
Deckare

Tappre Riddare

av

Bengt Järnblad

Till Astrid

Tappre Riddare
av
Bengt Järnblad

1:a upplagan Förlaget Orda AB 2014

© Bengt Järnblad 2014

Omslag: Okapi

Typografi: Palatino

Utgiven av Förlaget Orda AB

Tryckt i Polen 2014

ISBN 978-91-7553-962-1

www.forlagetorda.se

I

Glesa snöflingor dansade i snålblåsten när han till slut dök upp framför kapellet.

Ett nytt begravningsfölje trampade redan utanför, men vaktmästaren sköt upp ekporten.

Stengolvet ekade. Modern stod liten och ensam framför kistan, som var brun och dekorerad med två kransar. Han ställde sig bredvid henne, de stod tysta, och när hon till sist vred på huvudet var det för att syna hans tillstånd.

”Du kunde åtminstone ha klippt dig.”

Han svettades. ”Vem hittade honom?”

”Dom ringde från macken, han hade parkerat bakom smörjhallen.” Han såg på sin mor. Pudret låg vitt på kinderna. Han längtade efter en öl. Vaktmästaren avvaktade i bakgrunden. Fadern låg kall under sina kransar.

”Ja, nu är du av med honom”, sa han till slut, ”trettio års ok är borta.”

Hon rörde inte en min. ”Tala inte om saker du inte vet något om, du har ett eget liv att ta hand om. Gör det.”

Vaktmästaren smög upp bakom dem. ”Ursäkta, fru Gunde.”

”Vi ska gå.” Modern vände och gick mot utgången.

Han rörde hastigt vid kistan och skyndade efter henne.

Utanför kapellet gav hon honom klockan. "Han skrev att du skulle ha den här."

Sedan försvann hon bland gravstenarna.

Han kommer till staden när det dis som är den skånska hösten, börjar falla. Han kommer för att han fått en chans, en sista utpost, och det regnar när han kommer liksom det ska regna när han far.

Han heter Eskil Johannes Gunde.

Han står på en bakgård.

En halvtrappa leder ner mot en ribbad dörr där handtaget hänger på trekvart under en skylt med en uppstigande sol. "Teater Athena."

Gården är tom så när som på två soptunnor, den ena med röda bokstäver.

OBS! ENDAST ROMANCE.

Han stiger in på ett kontor. Förmiddagsljuset silas genom gråa källarfönster och faller på en gestalt bakom skrivbordet. Johannes ställer ner väskan.

Mannen framför honom är stor. "Kött eller vegetariskt", frågar han kort.

Johannes stirrar. "Förlåt?"

Mannen lutar sig fram. Hans kroppshydda är enorm. "Korv eller kaninmat?"

Johannes chansar. "Korv."

"Ser man på!" Den andre frustar. "En bildad stockholmsjäväl! Då går vi!"

Han räcker Johannes näven. "Hardy Jensen."

Hardy Jensen lotsar honom till sitt stamlokal, Vullos gatukök.

Den mellanskånska staden har vaknat, på kullerstenarna rullar varubilar, dagisbarn tultar passgång över torget, och utanför Domus står kepsgänget av före detta arbetsföra.

Uppflugna på barstolar äter de sina tunnbrödsrullar, Hardy Jensen njuter en specialare som på menyn går under "Hardys rulle" och innehåller två bratwurst plus alla tillbehör. I hans skägg hänger räksallad och lök. "Tio i morgon drar vi igång."

Utanför makar sig småstaden fram. En pust av bratwurst stryker förbi Johannes och förtar aptiten.

Han ser ut över en torghandel i ultrarapid. Det är en annan tid, ett annat tempo. För första gången på länge känner han tillförsikt.

Teater Athena förfogar över en gästlägenhet. Hardy Jensen kör dem dit i en blå Fordbuss.

Strax bortom stadskärnan, där genomfartsleden mynnar ut i E6:an, ligger ett medfaret trevåningshus. Trottoarremsan som skiljer det från gatan är så smal att man beträder den med fara för livet.

På en av bottenvåningens dörrar sitter en handskriven lapp. *Teater Athena*.

Hardy Jensen låser upp och stryker skägget, magen hänger som ett stup över livremmen. "Från Stockholm?"

Johannes nickar och ser sig runt i lägenheten, den är liten. Mycket liten.

"Kilian Zoll ringde", mumlar han och känner tillförsikten rämna. Det sitter ruelse i väggarna, i taket löper sprickor och tapeterna flagnar. En säng, en fåtölj med fläckig stoppning, en soffa av obestämd färg och ett bord.

Hardy Jensen skramlar med bilnycklarna. "Förra hyresgästen flyttade ut för åtta månader sen. En musiker från Ams. Fick sparken, man sa han var blottare."

Johannes går tvärs över rummet, öppnar fönstret och

blåser damm från fönsterbrädan. Dånnet från en timmerbil slår emot honom, lasten är så nära att han kan ta på den.

Hardy gör ett försök att få byxorna över buken. "Det tar dig en kvart att gå till teatern. Ut till vänster, rakt fram, vänster igen och raka spåret. Happy landing!"

Han ekar nerför trappan och är borta.

På sängen ligger filter, i köket finns gasspis och ett överisat kylskåp.

Johannes ställer sig vid fönstret. På andra sidan gatan står en lönn.

Det ilar i mellangärdet.

Först nu slår tvivlet rot i honom. Det gamla, det från förr, som han trodde låg förseglat, dött och begravet, börjar göra sig påmint. Det kränger och mullrar i maggropen som om det ville säga; vi sliter oss loss när det är dags. Du går aldrig fri!

Han lutar sig mot fönsterbrädan. Långtradarna glider förbi som urtidsmonster på armlängds avstånd.

Hans första chans på två och ett halvt år. Han måste ta den. Händerna känns fuktiga. Han öppnar dem, knyter dem. Hans första chans.

Väggarna kryper närmare, matchen med samvetet blir kort. Det skymmer när han kommer ut och luktar höst.

Nykterhetslöftet strandar på en stor stark och en sexa Jägermeister. Plus ytterligare fyra stora starka. Och två Jägermeister. Eller fyra. Eller kanske fler. Stället heter The old Swan, och är ett trist plagiat av engelsk pub.

Alkoholen dränerar hans förnuft, han ropar "asfaltera Skåne" när brottaren bakom bardisken leder ut honom, på vägen faller han två gånger, den andra i knät på en kvinna som skriker och sliter i hans hår.

Dessförinnan har han hunnit intala sig att allt går att

reparera och att inget är för sent.

*

Han vaknar av att hjärtat slår. Väckarklockan visar sex, huden är flammig och madrassen stinker. Rutorna skallrar av morgontrafiken.

När han blundar minns han en annan verklighet, inte alls för länge sedan men förlorad, med sin tillhörighet, gemenskap, förutsättningar och hopp.

Han går över gården och nerför trappan.

Jackan är fläckig. Det låg en uppkastning utanför porten men minnet är blankt.

Han tar djupa andetag och går in.

Bakom dörren med frostat glas, i en sal med spegel och balettstång sitter tre personer. Han känner sin nattståndna andedräkt fylla rummet, jackan skaver i nacken. Ansiktet hettar.

En mager man, reser sig, "Välkommen", säger han, "det är jag som är Kilian Zoll, konstnärlig ledare. Vi talades vid i telefon."

Han har axellångt vitt hår, veka drag och antyder en gest mot de båda andra medan han drar i byxlinningen. "Lidia Ferrari och Frank Hallman. Kallas du Johannes?" Rösten är mjuk och modulerad.

Frank Hallman reser sig och räcker fram handen. Han är barnsligt äppelkindad med scarves i halsen. "Frank. Välkommen."

Kilian Zolls fråga hänger obesvarad kvar. Kvinnan, som heter Lidia, sitter liten och tunn med en sjal över axlarna. Hon ser på honom med bruna ögon.

"Ja, det stämmer. Johannes", mumlar han.

"Vackert namn. Det är ganska ovanligt, eller hur? Sätt dig så ska jag ordna fram ett manus." Lidia Ferrari ställer

en kopp framför honom och fyller den med kaffe. Handen darrar när han för den till munnen.

Frank Hallman väger på stolen. "Jaha, direkt från Stockholm?"

Kilian Zoll räcker Johannes ett manuskript. Det är tunt och på försättsbladet står

SHAKESPEARE 4 5 6

*Teater Athena presenterar William Shakespeare!
FYRA skådespelare FEM pjäser SEX-tio minuter.*

Han stirrar på häftet.

"Vi ska spela Shakespeare" hade Kilian Zoll sagt i telefon, sedan hade han slutat lyssna i glädjeruset. Nu inser han att han missat betydande information.

"Då så." Kilian Zoll låter en penna löpa mellan fingrarna. "Bra att du kunde ställa upp med så kort varsel. Jag kommer att tala om uppsättningsidén senare", fortsätter han, "jag tänkte att vi skulle börja med att läsa. Men kort kan jag väl säga att tanken är att introducera Shakespeare för barn på mellanstadienivå och då har vi valt att visa scener ur flera pjäser i stället för att spela en ... hel så att säga."

Han skrattar till. Verkar besvärad.

"Prologen har jag skrivit själv ... Frank vill du ...?"

Frank Hallman harklar sig och rättar till den lilla halsduken.

"Jaha, jaha ... då ska vi se", säger han och byter de skorrande r:en mot rullande, "Hör upp gott folk, gycklarna är här ..."

Ännu efter en vecka ligger lågtrycket oupplösligt kvar. Kaskader sköljer rutorna och det är grått, ständigt grått. De repeterar under Kilian Zolls ledning.

Frank Hallman sliter med Hamlet - prins av Danmark

- han cirklar runt Lidia och talar skånska med uppsvensk melodi; arbetsdialekten.

"Jag har arbetat bort skånskan" anförtrorde han Johannes första repetitionsdagen.

"... Eller om du nu vill och måste gifta dig, så gift dig med en narr, för kloka män vet mer än väl vad för hornboskap ni gör dem till. Gå i kloster, och ju förr dess hellre. Adjö."

Han bläddrar i manuskriptet, "Var är vi?"

Kilian Zoll reser sig. "Vi bryter här ett ögonblick."

Frank Hallman sänker häftet. Blicken är vaksam, alltid på sin vakt mot kritik.

"För att?" frågar han.

"Jag vet inte ... kanske borde du stå stilla och möta hennes blick."

Frank skakar på huvudet. "Nej, nej, nej, här börjar han ju komma upp i varv, vansinnet börjar rinna till ... inte fan står han still."

Kilian Zolls blick faller på Johannes. "Vad tror du?"

"Vänta nu", säger Frank, "hur många regissörer har vi?"

Johannes söker konturer under Lidias kläder. Hon berörde honom från den stund han steg in i lokalen med sin dävna andedräkt. Situationen känns obekvämt, han har förstått att en scenskoleutbildning i Stockholm inte höjer hans anseende hos Frank Hallman. Egentligen har han ingen åsikt men säger lite allmänt, "Kanske blir du starkare om du står stilla ... rörelsen uttrycker osäkerhet ... eller kan ... göra det."

Frank Hallman fingrar på sin scarf. Med åtta misslyckade försök att komma in på en scenskola och en mor som, innan hon till förmån för familjen drog sig tillbaka, var en uppbyren aktrix är hans förhållande till teaterkonsten inte okomplicerat. Han smakar på orden. "Rörelsen uttrycker osäkerhet."

Kilian Zoll bläddrar, vänder de få bladen som om han

hoppas att upptäcka något nytt i dem. Någonting han förbisett, som kan förlösa dem. Men framför allt rädda Frank Hallmans självkänsla. Lidia löser situationen. Hon höjer de tunna axlarna. "Är det inte för tidigt att lägga fast saker, är det inte viktigast att undersöka texten. Vad den handlar om?"

"Absolut!" Kilian Zoll nickar. "Men de hänger ihop. Text och sceneri."

Frank Hallman masserar tinningarna. "Det här jävla vädret", mumlar han. "Och dessa självklarheter." Han släpper manuskriptet i golvet. "Vi tar fem minuter. Sedan tycker jag att vi repeterar, inte diskuterar."

Johannes sitter kvar i repetitionssalen. Ute på gården kommer blomsterhandlaren med avfallssäckar. Athena delar gård med Konsum och blomsteraffären Romance, vars innehavare de undviker eftersom han anser att kulturen stjälar pengar från vård och omsorg. Johannes vill helst gå men har inget att gå till. Inget har ännu inte slitit sig, men det finns där och varje natt kommer bilderna, kalla och knivskarpa.

Han ser blomsterhandlarens skor. I minnet bränner notisen han tjuvläst i snabbköpet, om bästa vännen från scenskolan som jäktar mellan film och nationalscen.

Thalias nya kelgris filmar mellan repetitionerna. Och en bild när han vinkar genom ett taxifönster.

Frank Hallman ställer ner sin kaffekopp framför honom. "Har du påbrå?"

Johannes höjer ögonbrynen. "Påbrå?"

"Ja, teaterintresset, finns det i släkten?" Frank kränger på sig Hamlets repetitionsjacka av sammet, han hade med den första dagen – "en raritet, mamma hade den i gömmorna, Edvin Adolfsson lär ha haft den."

"Jaså ... nej, nej, det finns inget sånt."

Frank Hallman ser ut genom källarfönstret.

"Jag sökte till elevskolan några gånger ... men blev osäker ... ja, du vet, det här yrket är praktiskt, du lär genom erfarenhet ... jag är inte så övertygad om att det går att utbilda sig till konstnär." Han nickar eftertänksamt. "Studera praktiken, se dom sanna konstnärerna i arbete. Det var min skola. Fråga mig inte hur många timmar jag har hängt i kulisserna eller tryckt på översta raden. Studerat, iakttagit och memorerat. Vem avgör vilken utbildning som är mest kvalificerad, vem tar på sig det ansvaret?"

Kilian Zoll kommer in. "Nu tar vi tar scenen från början!"

"Jag vill testa en sak", säger Frank. "Jag tror jag hittade lösningen under pausen."

När de tar om scenen står han alldeles stilla.

Dörren till gården är öppen. Johannes väntar ut regnet.

Lidia Ferrari slår i telefonkatalogen. Utan att se upp frågar hon, "Var du utan jobb länge?"

"Tillräckligt", mumlar han förvånad över att hon gör honom verbalt inkompetent. Inte ens lögnmaskinen fungerar.

"Då är det väl skönt att vara igång." Hon slår ett nummer.

Han ser ut över den regnpiskade asfalten och hör hur hon försöker ändra en läkartid. Samtalet utfaller inte till hennes fördel, förargad lägger hon på och ställer sig bredvid honom.

"Tror du att du kommer att trivas?"

"Visst, det här blir bra."

Lidia skyndar ut i regnet. Han ser efter henne. Hon stjälar allt mer av hans tid. Hon lever på kaffe och halstabletter och gömmer sig under tröjor och halsdukar.

När de repeterar söker han i de bruna ögonen, men där finns ingenting.

II

Ett par veckor senare träffar han Hellen. Teatern arrangerar ett öppet hus en måndagskväll i oktober. Det är dukat för trettio personer i repetitionslokalen.

Fem kommer. Teaterns beskyddare, kulturbyråkraten Arne Bohlin med hustru, två representanter från Hem & Skola och vid ett bord närmast dörren sitter en ensam kvinna.

Kilian Zoll hälsar välkommen och Lidia läser två korta dikter. Sedan händer ingenting mer än skrap av stolar och försynta harklingar innan Kilian Zoll redogör för teaterns höstplaner. Ingen har några frågor och ingen diskussion följer. Det öppna huset är över på tjugo minuter.

I tystnaden sätter sig Kilian Zoll hos beskyddaren, Frank och Lidia hos Hem & Skola, och Johannes går fram till den ensamma vid dörren.

”Vad var det hon läste?”

Hon är kort och kraftig, har ett osminkat ansikte och håret uppsatt med en penna. Det vilar något förorättat över henne.

”Dikterna? Bra fråga. Det har jag vetat men glömt.”

”Spelar ingen roll, men jag gillade den första.”

Han rullar servetten i handflatorna, "Jag kan ta reda på det."

"Så viktigt är det inte."

"Du har barn i skolan?"

"Två. Sju och nio. Pojkar." Hon har gröna ögon. "Är du skådespelare?"

"Ja."

Hon säger, "Jag har aldrig varit på teater."

"Aldrig?"

De gröna blixtrar till. "Är det så konstigt?"

"Nej, nej ..."

Hon gör en ansats att resa sig. "Jag måste hem till pojkarna."

Han anar tunga bröst under polotröjan. "Får jag fråga ... varför du kom hit?"

Hon ser på honom. Han förtydligar. "För vår statistik."

"Jag behövde komma ut", säger hon enkelt, "för att jag är pank och för att det var gratis."

Brösten lämnar honom ingen ro. "Nästa gång du behöver komma ut" ... "du skulle inte ha lust ... att göra det med mig?"

"Att göra det med dig?"

"Jag menar, kan jag ringa", säger han och rodnar.

"Hur kan du vara säker på att det är jag som svarar."

Lögnmaskinen går igång. Den utvecklades under åren i kylan, finslipades i förnedringen och gjorde honom till en mästare på snabba, trovärdiga lögner. Nu brummar den, ringrostig efter en månads vila.

"Nej, självklart ... jag blev bara lite ivrig ..." Han åstadkommer ett förläget skratt och låter det följas av tystnad. "Förlåt mig ... du slog an ..." Han tystnar igen. "Glöm ... förlåt mig." Han reser sig. "Vad jobbar du själv med?"

"Jag?" Hon ser förvånad ut, som om hon får frågan för första gången. "Ute på Hangaren. Sitter i kassan."

"Aha." Det säger honom ingenting. Han ler nollställt.

"Tack för kaffet." Hon ler tillbaka innan hon vänder och går.

Frank Hallman hinner upp honom ute på gården. "Vem var det?"

Han har andan i halsen. Johannes knäpper sin jacka. "Den ljusa? En av våra fans."

"Jo, hej du. Dom är lätträknade."

"Hon frågade om dig", säger Johannes.

"Om mig?"

"Hon frågade vad du hette. Hon hade sett dig i något ni gjorde ... ja, när det nu var."

Frank Hallman betraktar honom misstroget. "Sett? Här?"

"Visst! Hon kom speciellt ihåg dig. Förresten, vad är Hangaren?"

"Va?"

"Hangaren."

"Jaså, ja ... köpcentrat ute på gamla flygflottiljen. Vad hade hon sett, sa du?"

"Minns inte. Spelar roll. Du har gjort intryck. Vi ses."

Frank Hallman ser efter honom medan duggregnet övergår i ett stilla strilande.

I trappuppgången möter han Volfart Hasse, grannen från våningen ovanför. Han och hans fru Ilse ringde på redan andra kvällen och överräckte en dammig monstera. Volfart Hasse byggde båtar i Bremerhafnen men flydde Hitler under kriget. Bakom honom trippar en tax, fet och maklig. Hasse nickar och lyfter på nappahatten som lever farligt på det stora huvudet. "Nu er dom igång igen, vill dra en bro över sundet", säger han med sin lustiga brytning. Volfart Hasse är skeptisk till broar, han har byggt båtar på Kockums, Örnen, Gripen och Absalon, stolta fartyg som far till Köpenhamn. "Ett idiotförslag som vill rubba hela

den ekologiska balans.”

Johannes skakar på huvudet. Den gamle stöter käppen i golvet. ”Man ska segla över vatten. Inte gå! Jesus gick på vatten. Hur gick det för honom? Jag får önska en god kväll.” Han drar i kopplet. ”Kom nu, Udi.”

Likt en osalig ande vandrar han runt i den lilla lägenheten, oförmögen att sitta, ligga, eller stå. Ensamheten och tystnaden jagar honom, det var längesedan han åt men känner ingen hunger. Höstskymningen faller snabbt utanför fönstret som skallrar när långtradarna drar igång efter trafikljusen. Föresatsen – på tåget ner till den mellanskånska staden – om hemmakvällar med tända ljus och en bok, har kommit på skam. Han äger inga ljus men väl en sista tummad hundralapp. *Pengarna till sprit ligger alltid överst*. Ett danskt ordspråk. Eller norskt. Han har glömt. Som om det spelar någon roll. Eller vem som brukade säga det.

På The Old Swan blir han nekad, brottaren bakom bardisken har gott minne men på pizzeria La Bella Napoli Öl & Vin ett par kvarter längre bort går det bättre och det blir bara några tuggor på pizzan som är en förutsättning för de åtråvärda ölen. Det krävs tre för att komma i någorlunda balans, efter den fjärde är pengarna slut. Då far också tankarna och stannar vid de tunga bröstet under polotröjan tidigare under kvällen. Kroppen bultar och dunkar, han reser sig för att beställa en femte öl men fattas fem kronor. Med hängande armar stirrar han på en affisch, ett blått hav, vita berg och en leende kvinna. *Welcome to Greece*. Kvinnan har bruna ögon och lockar som faller över de bara axlarna.

När han letar sig fram till hennes hus slår kyrkklockan i Stadsparken elva och vinden sliter i trädkronorna. Porten är låst och han skuggar med handen för att få en skymt av namntavlan i trappuppgången.

På pizzeria La Bella Napoli Öl & Vin lånade han telefon och en tummad katalog, slog hennes nummer och när hon svarade lade han på.

Nu sätter han händerna för munnen och ropar hennes namn. Huset blickar stumt tillbaka. Han kliver innanför planteringen, ropar en gång till och märker inte polisbilen som saktar in och stannar. "Bor du här?"

Han snurrar runt. Maskineriet går igång. "Hur så? Klart som fan jag bor här!" Svaret kommer rappt. "Nyckeln är borta. Försöker få liv i tjejen."

"Legitimation." Polismannen är av den omutliga sorten, stor, skånsk och stubbig.

"Plånboken är också borta. Jag fattar ingenting. Jag kanske borde göra en anmälan?"

Den stubbige vecklar ut sig ur bilen. Han har stenansikte. Hans radio skorrar och perrar. "Namn och personnummer."

Han får ur sig siffrorna och polismannen i bilen ringer in uppgifterna. Stubben står framför honom med tummarna i bältet och väger på fötterna. Kollegan sticker ut huvudet. "Han är skriven i Stockholm."

Ljuset tänds på våningsplanet. Han ropar igen. "Lidia!"

"Är det du?" Hon blinkar yrvaket från fönstret. "Vad gör polisen här?"

Stubben tar tag i honom. "Känner ni den här mannen?"

"Vänta, jag kommer ner."

Johannes börjar nyktra till och vill att marken ska öppna sig och omsluta honom.

Hon förklarar deras relation. Poliserna ser på varandra. "Teater? Vilken teater?"

"Teater Athena. På Järnväggsgatan."

"Ligger där en teater?" Stubben höjer ögonbrynen. Motvilligt, som om de egentligen ville ta in stockholmaren, åker de där ifrån. Johannes har sjunkit ner vid staketet. Ett

illamående rullar i magen.

"Vad ville du?"

"Jag vet inte." Han vågar inte möta hennes blick.

"Var det du som ringde?"

"Ja." Illamåendet stiger och fyllan rinner av.

"Du måste gå nu."

"Visst." Johannes kravlar sig upp och mumlar fram en ursäkt men hon vänder honom ryggen och försvinner och han ser sin ömkliga gestalt i portens glas.

III

Hösten tar järngrepp om staden och solen lämnar in. Den ska inte visa sig på länge. För det mesta faller ett fint duggregn eller ligger dimman tät som mjölk. Repetitionerna fortsätter.

Spelplatsen är enkel, på en presenning står lådor i olika storlekar som med enkla handgrepp kan förvandlas från Julias balkong till Hamlets slott. Allt belyst med strålkastare på stativ.

En eftermiddag när klockan går mot fem och syret börjar ta slut, repeterar Lidia och Johannes balkongscenen ur Romeo och Julia. Han känner sig överårig rollen i sin trånga jacka och hatt med fjäder.

Dessutom har det slitit sig. Det som mullrade och krängde har kommit loss. Efter ett samtal mellan Kilian och Frank som han hörde med ett halvt öra. De talade om provpublik, kanske trettio, fyrtio personer, elever från målgruppen men också företrädare för de som kunde tänkas köpa in föreställningen. Viktiga personer. Avgörande för teaterns framtid.

Då kände han näven i mellangärdet. Men vad hade han egentligen trott, han hade gått in i detta med öppna ögon, medveten om vad som skulle kunna hända.

Lidias röst är tunn *"Endast ditt namn är ju min fiende. Du är du själv, inte en Montague."*

När han försöker skingra oron och koncentrera sig hör han att någonting inte stämmer. Hon betonar fel, meningen får en skev innebörd. Han vill hjälpa, gottgöra sina nattliga utflykter, ställa till rätta och påpekar felbetoningen.

Tystnaden lägrar sig iskallt i rummet. Lidia samlar upp sin repetitionskjol och börjar ta sig ner från lådan som är balkongen, hon håller ut sin hand för att få hjälp och han tar den. Den är varm och fuktig. Tröjan glider ner från axeln och blottar ett svart bh-band.

"Det finns ju ingen luft härinne." Lidia stryker håret ur pannan.

"Du kan ju ha kurs", säger Frank med ett skevt leende mot Johannes.

Johannes stirrar på Bh-bandet, han är förkrossad.

"Vi går för hårt fram", viskar Lidia, *"vi måste söka, vila i sökandet ..."*

Kilian Zoll står handfallen. *"Absolut"*, säger han bara. Frank Hallman skakar på huvudet. Lidias ögon är fulla av tårar.

Då fyller Hardy Jensen dörröppningen. *"Sexton och femtiosju."*

Kilian Zoll samlar snabbt ihop sina papper. *"Vi fortsätter här i morgon."*

Lidia skyndar mot dörren men hejdar sig och går fram till Johannes, torkar bort tårarna och låter under en svindlande sekund handen röra vid hans kind.

"Det är bra", viskar hon, *"Det är inte ditt fel."*

Senare på kvällen kan han fortfarande känna hennes hand mot kinden.

Rummet ligger i dunkel och långtradarna gnisslar där utanför. Och regnet, det eviga, mot fönsterblecket.

Han ligger i soffan efter den torftiga middagen, böner i tomatsås uppvärmda över gaslågan. På golvet nedanför står fyra flaskor av det egendomliga folkölet, mellanölets sorgliga uppföljare.

Två har han redan druckit i ett fåfängt försök att förjaga eftermiddagen. Och för att mildra det som ligger framför honom. Det blir lättare att tänka bakåt, återvända dit där det var ljus. Enkelt. När livet var ett skimrande pärlband. Innan katastrofen. Innan han sprang ut i januarinatten, förbi fadern i sin för stora kostym och modern med sitt spända leende.

Föräldrarna träffades på ett danshak på Kungsgatan, dit modern blev lurad av, som hon sa, mindre nogräknade väninnor. Eller rättare, de träffades vid garderoben. Hade hon inte glömt väskan, som hon fick gå tillbaka och hämta, hade hon missat honom med två minuter.

Johannes Gunde kom till första natten som ett resultat av en kvarglömd handväska.

Fadern älskade hans mor över allt annat, men han var en simpel rörkrökare med ambitionen att bli 'något elektriskt' och det gjorde föga intryck på den blivande svärfadern, en känd advokat i Djursholm.

Han blev 'något elektriskt', lyckades till och med starta eget men hukade livet igenom.

Som enda barnbarn till advokat och finansfamiljen Gunde belades Johannes med stora förhoppningar tills man insåg att han bråddes på rörkrökaren och förlorade intresset.

Och så simpelt kan det vara att livet går ut på att ta revansch. Framför allt på en försmädlig uppväxt.

Han slussades in i sextiotalets slätstrukna skola och kom ut med betyg som stängde alla portar till vidare utbildning, men imponerade med en perfekt imitation av rektorn på en avslutningsfest och hittade ett frö att odla.

Eftersom han inte lyckats med någonting förut, hemlighöll han sin ansökan till Kungliga Dramatens elevskola. Eller Statens scenskola som den egentligen hette. Men Kungliga Dramaten lät bättre. Och underverket inträffar, han kommer in.

Det var början på vägen från ingen till någon.

Av åttahundra sökande antogs tolv. Oscar Gunde, morfar, slöt honom till sitt bröst. I Djursholm levde man i villfarelsen att alla som genomgick Dramatens elevskola blev en Anders de Wahl.

Han hade bevisat att han dög.

Katastrofen är knivskarp i detaljerna. Han kan exakt känna hur den börjar, hur han vaknar på premiärdagens morgon med den där känslan, en känsla han aldrig förut haft, den är helt främmande, nästan överklig men mycket påtaglig. Han kan inte sätta ord på den för han vet inte vad det är.

Det var en bitande kall januaridag.

Modern ringde tidigt för att berätta det han redan visste. Att alla skulle komma, morfar, mormor, de båda morbröderna plus ett tiotal andra betydelsefulla personer.

Känslan satt mitt i magen, kring Solar Plexus, och den försvann inte, den växte. Nervositet var han bekant med, den sunda sporrande nervositeten, men det här var något annat. Den spände och krängde, molade och värkte och gjorde honom rädd. Men han visste inte för vad.

Han minns också hur han plötsligt tappar luft och får böja sig ner för att kippa efter andan.

Men var fortfarande bara konfunderad.

Så spikrakt det gick, det sista året på skolan. Så mycket självförtroende som växte, så mycket tillit. Han fick ett prestigefyllt stipendium egentligen inte avsett för elever.

Modern strålade. Hon som gjort klassresan åt fel håll och gift sig med en man som aldrig dög, en man som levde med

ett för ögonen. Att hon skulle vara nöjd.

Hon som vuxit upp med mur och trädgård hamnade i en trea på nedre botten bortom ära och redlighet vid tunnelbanans ändstation.

Det enda fadern lyckades uppbringa var stoltheten att klara sig själv.

Till slut satt hon bara framför sitt toalettbord och sminkade sig, som en ritual, medan han jagade omkring med kablarna som jättetrådrullar i Duetten.

Men nu!

Hennes son, Oscar Gundes enda barnbarn ska ge henne revansch, denna premiärkväll när de inflytelserika sitter på parkett med tolv avgångselevs öden i sina händer.

När Johannes kommer till skolan på eftermiddagen har det som spänner och kränger blivit en ömmande punkt i mellangärdet. Tillsammans med kallsvett och illamående. Han har vandrat runt hemma de sista timmarna och stirrat på telefonen, till slut ringer han vårdcentralen där en sköterska frågar efter symptomen, och när han famlande efter orden försöker förklara det som om något håller hans inälvor i ett järngrepp, hänvisar hon honom till psykakuten.

”Det kan vi nog inte bota här, lilla vän. Jag tror du behöver någon att prata med.”

Men man blir inte galen över en natt.

Inte när världen ligger för ens fötter och man står i begrepp att erövra den.

En timma innan ridån ska gå upp står han på toaletten och ser ett ansikte han inte känner igen. Det hade blivit tio år äldre. Händerna darrar, någon bankar på dörren. Utanför sjuder det av förväntan.

Han stirrar på spegelbilden, som han gjort i fyrtio minuter, och vet att kvällen kommer att sluta i en katastrof.

Första ringningen. Femton minuter kvar. En kramp tvingar ner honom på knä.

Han hör kamraternas ivriga röster utanför, stöder sig mot handfatet med hoptvinnade händer, han förmår inte råta ut dem, benen bär inte och han tänker, när han ser sitt sminkade ansikte i spegeln, att nu dör jag.

Tanken att beträda en scen är fasansfull. I går älskade han det, föreställningen var som champagne, lätt och bubblande, och man fick nästan tvinga honom av scenen, spelglädjen hade smittat och gjort föreställningen tio minuter längre. Efteråt var de rusiga av lycka och kände sig oövervinneliga, världen var deras och regissören hade tagit honom om axlarna. "Du gjorde något stort ikväll."

Och nu känner han livet rinna iväg.

Den sista kraften går åt till att vara oberörd.

Där ute sorlar publiken. Inte bara stolta anhöriga, släkt och vänner, utan framför allt, de som ska bereda vägen. Teaterchefer, regissörer, filmproducenter och andra med makt och inflytande.

Det är avgörandets stund. Det blir inte en som faller. Det blir tolv.

Bästa vännen omfamnar honom och viskar "lycka till". Han ser – i en glipa i ridån – fadern längst fram i kostym, ovan, obekvämt, moderns grälla sminkning och hela raden av smokingar och aftonklänningar. Slakten Gunde är redo.

Bästa vännen säger lågt, "Du luktar konstigt, Johannes. Vad är det?"

"Dödsskräck", tänker han och ler stelt. "Inget", viskar han tillbaka och håller på att bli medvetlös av rädsla.

Så går ljuset ner i salongen och sorlet tystnar.

Han står i kulissen, badande i svett. De eleganta mustascherna ska snart lossna. Inget smink kan motstå ränilarna längs kinder och läppar.

Hans dunkande hjärta nästan överröstar replikerna från scenen när det återstår en halv minut till entré. Sekunderna

tickar iväg som en tidsinställd bomb, nu finns ingen återvändo, hans stickreplik har just tonat ut.

Efter två djupa andetag går han in på scenen. Det sticker i armarna och kroppen är tung. Det känns som att drunkna. Det kompakta ljuset, den stillastående luften, värmen från strålkastarna, siluetten av publikhavet, allt bildar en sugande gytja som han ohjälpligt dras ner i.

Han blir stående. Frågande blickar omger honom och det blir oändligt tyst. Han är inte säker men har en minnesbild av att modern reser sig.

Då vacklar han ut i sidogången, kastar av sig scenkläderna och springer hem i natten.

Svetten isar och ångar och det väljer tjock, vit rök ur hans mun.

Skärande bromsar återför honom till nuet, den sista ölflaskan glider ur handen och rullar in under soffan. Han sätter sig upp. Klockan är tre på morgonen.

Det spränger i mellangärdet. Som om han var gravid med något djävulskt. Som vill ut.

Och som har slitit sig loss.

*

Natten innan publikrepetitionen vaknar han. Klockan visar halv fyra och hjärtat rusar. En dröm falnar bort. Magen ömmar, det är svårt att andas.

Lyder händerna? Han öppnar och knyter dem och känner svetten i hårfästet.

Illamående, med bultande hjärta ställer han sig vid fönstret. Lönner är knappt skönjbar. Det mullrar och kränger. Han står kvar och ser de första bilarna rulla förbi.

*

Dörren till gården står på glänt. Det är enda möjligheten till ventilation eftersom källarfönstren slagit sig och inte går att öppna.

Dimman ligger vit utanför.

Publiksorlet når dem och skapar optimism. Kilian Zoll tummar på en lapp, han ska hälsa de inbjudna välkomna.

"Nu tar vi dom", väser Frank Hallman.

Johannes tvingar fram ett leende. "Visst. Nu tar vi dom."

Hardy sticker in huvudet. "Fem minuter."

Kilian Zoll reser sig. "Då så", säger han. "Nu kan vi inte göra mer än vårt bästa."

Han tar en sista titt i spegeln. Frank Hallman gör armhävningar.

Hardy knackar på dörren. "Plats på scen."

Kilian Zoll får en tveksam applåd. När han kommer tillbaka viskar Frank, "Hur många?"

"Vet inte." Kilian Zoll sätter sig. "Runt fyrtio, minst tjugofem ungar."

"Glada?"

"Måttligt."

Johannes väger ett ton. Porerna öppnar sig och ansiktet är blankt. Hardy har startat musiken och Frank rättar till narmössan. Han gör tummen upp mot de andra och gör entré.

"Hör upp gott folk! Gycklarna är här!"

Hans röstläge är för högt, Johannes hör det i sitt töcken. Rösten är spänd och har det omisskännliga stråk av pedagogik som skådespelare får när de ska tilltala barn. Kilian Zolls prolog ekar tomt mellan väggarna. " ... och ingen ungmö har väntat så, som Julia på sin Romeo"

Johannes sitter fastnaglad när Lidia reser sig för att göra entré. Kilian Zoll knuffar honom i sidan. "Kom igen, Romeo."

"Jag kan inte." Johannes viskar fram orden.

"Vad säger du?"

"Jag kan inte."

Kilian Zoll ställer sig upp. "Vadå kan inte? "Gå in!"

Frank kommer tillbaka. Lidia gör entré. Frank ser på Johannes.

"Du ska in", säger han.

Musiken når Johannes från någonstans långt borta.

"Du ska in!" Frank får upp honom, ansiktet är tätt intill Johannes som känner att han luktar vitlök.

"Skärp dig, för fan, viskar Frank och ruskar honom.

Frank Hallman knuffar in honom på presenningen. Strålkastarna bländar, en klump i halsen vill upp och ut. Armarna hänger blytungt efter sidorna. Lidia sitter redan på Julias balkong. Johannes andas stötvis. Genom strålkastarskenet ser han publiken som en hotande här. Marken gungar, han står i trikåer, jacka och hatt med fjäder. Näven i magen tvingar ner honom på knä. Hjärnan är blank, allt är uttraderat, inte en bokstav finns kvar.

Tomt.

Men Frank Hallman dyker upp som en Deus ex Machina med sin pinglande narrmössa och mässar med sin bästa teaterdialekt den förlorade repliken.

"Den ler åt ärr som aldrig haft ett sår."

Texten flimrar till och återvänder, Johannes får upp handen på värjfastet och lyckas resa sig. Svetten rinner men det är som om demonerna sköljs med ut ur kroppen, benen bär och musklerna svarar när han sveper av fjäderhatten.

Äntligen kan Julia gå ut på sin balkong.

*

Repetitionen summeras med lättöl och smörgåsar på kon-toret. Ytterdörren står öppen och regnet piskar asfalten.

Publiken – en mellanstadieklass och ett tiotal politiker – hade varit artiga men inte särskilt entusiastiska. Stämningen

är behärskat besviken när Frank Hallman slår av en kapsyl mot bordskanten. "Johannes. Vad hände?"

Johannes har inget svar. Han skakar på huvudet. "Jag är ledsen."

"Ledsen?"

"Ja, jag är ledsen. Jag vet inte vad jag ska säga."

"Har det hänt något?"

"Nej."

"Du måste ha varit med om någonting", säger Lidia. "Någonting som gjorde sig påmint."

Johannes ser i bordet. "Det har hänt en gång förut. På skolan. Scenskolan. Det var därför jag slutade."

"Du slutade scenskolan", frågar Frank, "i förtid?"

"Jag hade en termin kvar."

Lidia Ferrari lägger ost på en brödskiva. "Har du fått hjälp?"

"Nej, jag har inte fått hjälp. Jag har aldrig sökt hjälp."

Frank Hallman reser sig, ser ut i regnet och sätter sig igen. Han verkar ha svårt att smälta att någon frivilligt slutar på en institution som han själv misslyckats åtta gånger att erövra. "Men det förstår du väl ..."

"Ta det lugnt, Frank", säger Kilian Zoll. Han vänder sig mot Johannes. "Förra gången ... vad hände då?"

"Jag gick av."

"Du bröt föreställningen?"

"Ja."

"Men idag kom du igenom."

"Ja."

"Vill du hoppa av?"

Johannes ser upp. "Nej, jag vill inte hoppa av."

"Det är bra", säger Kilian Zoll. "Nu föreslår jag att du går hem och vilar så ses vi i morgon för en genomgång."

Frank Hallman slänger irriterat ifrån sig en ölkapsyl, greppar sin jacka och försvinner ut i regnet.

*

Naturligtvis möter han Volfart Hasse i trappuppgången.

”Vi hoppas att premiärmötet med publiken var lyckat.” De är goda grannar, håller sig underrättade om hans förhållanden.

”Som en dans”, bemödar sig Johannes att säga, ”stående ovationer.”

Taxen drar i kopplet ivrigt att komma ut, Johannes tänker att den kommer att drunkna. Volfart hejdar sig, ”Det fanns”, säger han, ”på varvet där jag jobbade före kriget ... en teatertrupp. Dom vågade sig på ett stycke av Brecht ... ett kort ett ... jag har glömt vad det hette. Två dagar senare var truppen upplöst och ett par av dom ... vad ska jag säga ... drivande ... och deras familjer borta.”

Taxen är nu närmast galen. ”Såja, Udi, såja. Lugn.”

Volfart Hasse nickar. ”Teater kan vara farligt. God kväll.”

*

I tamburen inser han det omöjliga i att stanna hemma. Han äger sju kronor och vill inte vara nykter. Han trevar i ytterfacket på väskan i garderoben.

*

”Du vill betala med klockan?”

Ägaren till ’La Bella Napoli Pizza Öl & Vin’ betraktar honom misstroget.

”Schweizisk kvalitet. Äkta guld”, svarar Johannes nonchalant.

Mannen tummar på läderbandet. ”Hur vet jag att den inte är stulen?”

”Det kan du ju inte veta.” Johannes höjer axlarna. ”Jag kan bara svära på att den är min.”

Det är tomt i lokalen. Ägaren väger klockan i handen, om en halvtimme ska han stänga. "Du får pizza och en öl", säger han.

"Skippa pizzan. Ge mej tre pilsner så har du gjort ditt livs affär."

Han dricker bort det sista minnet av sin far. Bilderna kommer i zick-zack, Duetten parkerad vid gången till verkstan, Sinatra-låten han visslade, *'The tables are empty, dancefloor's deserted.'*

Och kvällen, premiärkvällen när han såg honom för sista gången. I hålet i ridån.

Pappa i sin hopplösa kostym.

Han brukade hävda att han inte var kostymtypen. Och han hade rätt. Plagget trivdes aldrig på hans kropp. Han för pekfingret runt glasets kant och ser skummet smälta. Åtskilligt ältade tankar dyker upp. Han tömmer glasets och ser sig om. Lokalen är tom. Den ömkliga publikrepetitionen pyr i bakhuvudet.

"Vad tar du för pilsnern", frågar han plötsligt.

Ägaren skrapar degrester från disken. "Hur så?"

Johannes rycker på axlarna. "Jag vill veta vad du tar?"

Den andre nickar åt en griffeltavla ovanför kassaapparaten. "Tolv."

Johannes väger på stolen. "Du har just fått en guldklocka för trettisextusen. Grattis."

"Affär är affär." Han har glasögon med guldbågar. Johannes blänger på honom från sin stol med armarna slappt hängande efter sidorna. Minnet av bäste vännen bränner till. Vinkade utanför Den Stora Teatern. De följdes åt i med och motgång. Nu surfar han på framgångsvågen medan Johannes kämpar med en demon i magen. I Ingenmansland.

"Trettisextusen?" Han känner en oförsonlig ilska. "Det ligger ett helt liv i den där klockan. Du är inte skiten av han som ägde den."

Ägaren torkar händerna på förklädet. "Du ska gå." Han nickar mot dörren.

"Visst. Jag ska dra. Långt. Så långt man kan komma. Men först ska jag ha en öl till."

"Nej, du ska gå."

Johannes reser sig, stolen välter och faller mot stengolvet. Smällen ekar. Han går mot disken. "Har du ingen moral? Vad kostade dom där brillorna?"

Den andre backar. "Vi kom överens."

Johannes slår handen i marmordisken. Mjöldammet yr. "Du kom överens, jävla lakritstomte, du kom överens!"

Han får tag om den andres handled och drar honom till sig. "En till! Fattar du svenska?"

Med handen om nacken pressar han ägarens ansikte mot disken och hör näsbrosket krasa. Från svettdoft slår mot honom, kanske hans egen. Han hinner tänka att nu dödar jag honom och i ilskan känns tanken förnuftig och rationell. En plötslig smärta blixtrar i hans öra, den andre har nått en vinägerflaska och drämt till. Johannes tumlar bakåt. Ilskan rinner av lika fort som den kom, han är yr och örat dunkar.

Mannen har en smal rännil blod under näsan. Johannes höjer händerna. "Jag är inte farlig."

Mannen stirrar på honom.

"Jag är inte farlig."

De betraktar varandra tigande, det enda som hörs är deras andetag.

"Du kunde ha dödat mig."

"Jag vet." Johannes känner på sitt öra. Det värker och känns svullet. "Klockren träff."

Den andre far med fingret under näsan och ser på blodet. "Det var obehagligt. Jag blev rädd. Mycket rädd."

"Jag förstår det."

"Dina ögon var vilda. Jag har sett det förr. I ett annat land långt härifrån. Det var därför jag kom hit. Till Sverige."

"Förlåt mig", säger Johannes dämpat. Han känner skam. Djup skam. Den kommer lika plötsligt som den oförsonliga ilskan. Utanför brummar en stadsbuss förbi, det stänker på pizzerians fönster. Den andre ser på honom, avvaktande. En minut tickar iväg.

"Vems är klockan?"

"Min fars."

Mannen med de guldbågade glasögonen tänder en cigarett, tar två sejdlar och fyller dem med öl. Han skjuter över den ena till Johannes. "Vad heter du?"

"Johannes."

"Som Döparen." Han höjer ögonbrynen.

"Som Döparen. Och du?"

"Enrico."

"Skål Enrico."

"Skål Johannes."

Enrico låser dörren och släcker ner i lokalen. De sätter sig vid ett bord.

"Var kommer ilskan ifrån", frågar han.

Johannes ser ut mot den tomma gatan. Var kommer den ifrån? Han skakar på huvudet. Hur förklarar han för en främmande allt det uppdämda, genom åren lagrade? Hur förklarar han att han försökt göra allt rätt, göra det som förväntats av honom, och när han äntligen lyckades så blev han tvungen att svika. Hela avgångsklassen på scenskolan fick slagsida det året, han gick och kom inte tillbaka, luften gick ur dem. De ständigt återkommande frågorna som gjorde att han isolerade sig. Vad hände? Varför gick du? Inget namn i neon. Modern fortsatte ritualen framför sitt sminkbord, fadern som inte var ordens mästare försökte. "Det blir bra, Johannes. Det blir bra." Men det blev inte bra.

"Jag vet inte."

Enrico askar i sin kupade hand. "En kvinna?"

Johannes möter hans blick. Kloka, mörka ögon. Nickar.

"Kanske."

"Kanske?" Enrico ler. "Vad heter hon."

Men Johannes kan inte förmå sig till att säga det, han vill inte öppna in till det rummet.

Telefonen ringer, en skarp signal ekar. Enrico släpper sin fimp i det tomma öglaset och reser sig. "Min kvinna", säger han och ler igen. "Kom tillbaka någon kväll."

Johannes fingrar på örat. "Vågar man det?"

Enrico följer honom till dörren, hejdar sig och går tillbaka till disken. "Här. Glöm inte klockan."

*

Den mellanskånska staden ligger öde. Kyrkklockan slår tolv och vinden är frisk. Han går med blicken i marken och händerna i fickorna utan något annat mål än att inte gå hem. Utanför Centralstationen står en taxi på tomgång. Han fortsätter gatan ner och går in i Stadsparken där han sjunker ner på en bänk utan att känna vätan.

En puff mot benet får honom att titta upp. Två långhåriga hundar betraktar honom nyfiket och bakom dem en välkänd gestalt.

"Kom med", mullrar Hardy Jensen med sin mylliga skånska stämma.

Tekniska staben – som han själv föredrar att kalla sig - bor med sina hundar i en lägenhet ovanför teatern. Han stänger in djuren i ett utrymme innanför dörren där stanken är så förfärlig att Johannes kippar efter andan.

Hardy skrockar. "Jag vet, det luktar för jävligt. Dom äter komage och släpper sig."

"Vad heter dom", frågar Johannes mest för att ha något att säga.

"Tage och Gunnar."

”Tage och Gunnar?”

”Ja ja men! Här bor bara rättrogna sossar. Nu ska vi ha oss lite till livs. Sätt dig.”

Rummet är möblerat med ett lågt bord och två sacco-säckar, en teve med en hylla ovanför och på väggen – snett uppnålad – sitter Frank Zappa på muggen. Hardy rumsterar om ute i kokvrån och kommer in med en bricka med en så kallad Ystadkorg och en flaska Pommac.

”Du har inget starkare”, dristar Johannes sig till att fråga.

”Det verkar du inte behöva mer av”, säger Tekniska staben och skär upp korg. Han pekar mot Johannes öra. ”Vad har hänt?”

”Inget.”

”Må det?”

Johannes ser på hyllan ovanför teven. En rad prydliga plastfodral fångar hans intresse. De är tjocka som ordinära böcker och på ryggarna står textat *Prins G-A 1947, Gustav V 1950, Björling 1960, Hammarskjöld 1961*. På den undre raden *Monroe 1962, Piaf 1963, Kennedy 1963 Churchill 1965, G VI A 1973*.

”Vad är det där?”

”Det där kallas framsteg. Videokassetter.”

”Jaha?”

”Man kan spela in tv-program precis som man bandar av musik från radion. Och man kan få gamla filmer överförda på videokassetter.” Hardy Jensen pekar på en metallåda bredvid teven. ”Video. Man trycker in kassetterna där och, simsalabim, spelas dom upp i teven.”

”Jaha. Vad har du på dom då?”

”Begravningar.”

”Va?”

”Begravningar”, upprepar Hardy. ”Filmade jordfästningar. Det är en hobby. En del kollar på fåglar, andra spelar golf. Jag samlar på begravningar.”

Johannes betraktar honom klenstroget. Han smuttar på sin Pommac.

Hardy Jensen lutar sig tillbaka i säcken. "Hur mår du?"
"Skit."

"Ta mer korb."

Johannes skakar på huvudet. Han har svikit en gång till. Förstört för andra. Raserat mödosamt arbete. "Hur snabbt kan ni få fram en ersättare?"

"Till vem?"

"Mig."

Hardy lägger in en decimeter korb och tuggar. "Här ska inte ersättas. Det där går över. Verkar vara en sak mellan dig och dig. Drick lite mindre pilsner och fråga dig vad du håller på med." Dessa handfasta råd efterföljs av en djup rap.

"Tror du jag får vara kvar."

"Glöm det där." Hardy viftar med kniven.

Innan Johannes hinner hejda sig slinker det ur honom, "Berätta om Lidia."

Tekniska staben skär upp den sista biten korb och tittar sedan upp på Johannes. "Är det därför du sitter i Stadsparken mitt i natten?"

"Nej", svarar han sanningsenligt. I fjärran närmar sig en ambulanssiren, den skär i natten, kommer närmare och försvinner. När det blir tyst säger Hardy, "Lägg ner det där. Du blir olycklig."

"Jag är olycklig."

"Du blir olyckligare. Skaffa hund."

"Skulle inte stå ut med lukten. Vad menar du mellan mig och mig?"

"Att det som verkar komplicerat inte nödvändigtvis behöver vara komplicerat. Jag vet inget om det som kallas psykologi, har inget till övers för sådant men jag har ett sunt förnuft. Och det säger mig att du har en del i bagaget som du inte tagit tag i. Hur du ska göra det har jag ingen

aning om. Men att ...”

”Farbror Freud har alldeles rätt. Det vanligaste jag har hört de senaste åren är ’Jag tror du behöver någon att tala med’. Jag har försökt, det gick inget vidare, de ville tala om min mamma. Jag vill inte tala om min mamma.”

Hardy Jensen knäpper händerna om magen. ”Att förlika sig. Det kan vara svårt. Jag har förlikat mig. Acceperat. Detta är mitt liv, min plats på jorden. Min lilla lägenhet, mina hundar. Teater Athena som ständigt slåss för sin existens, Frank Hallman med sina drömmar om de guld-kantade salongerna – vänta tills du får träffa hans mor, fru Dufvander, då blir det rock’n roll – Kilian Zoll med sin mission om att kulturen ska frälsa oss och Lidia ... stackars Lidia ...”. Han tystnar. Johannes väntar.

”Porträttmålare Ferrari från Bilbao satte fem barn till världen och jagade livet ur mamman”, säger Hardy till slut, ”... söp ... Lidia fick ta ansvaret, äldst som hon var ... ja, jag vet egentligen inte så mycket mer. Hon slog sig ihop med Kilian och Frank på Studentteatern i Lund, fick barn med någon idiot och hamnade här ...”

”Fick barn?”

”Ja. Folk får det.”

”Men hon har aldrig ...”

”Pojken dog. Ströps av sin cykelhjälm i klätterställningen. Hon gör sitt jobb, håller sig för sig själv. Låt henne fortsätta med det.”

Med viss möda kränger han sig upp ur säcken. ”Den enda motion jag behöver får jag av de här förbannade säckarna. Nu ska stockholmsjäveln nanna kudden. Raka vägen hem och inga dumheter. Det kan ju bli så att Teater Athena blir språngbrädan ut i karriären.”

Och stockholmsjäveln vandrar hemåt. Omtumlad men lite lättare om hjärtat.